

בבוקר

הצצה לעולמו הפנימי של הרב: הלבטים, הרגשות, התובנות

לעשות? מה הם השיקולים שיש לקחת בחשבון ומה המשקל הנכון של כל אחד מהם? מה יהיו ההשלכות במקרה של בחירה מסוימת ומה יהיו ההשלכות של החלופה? אם מדובר בזוג, לשים לב האם שניהם רואים את הדבר עין בעין או שיש הבדלים ביניהם ומה משמעותם?

כרב אני יכול להוסיף על גבי זה נקודת מבט אמונית. לדבר על קשיים ועל ניסיונות בחיים, על רצון ה' מאיתנו ברגעים של הסתר פנים ועל מקורות מהם יוכלו לשאוב כוח וחיוק. אחרי כל זה, את ההחלטה הסופית הם יצטרכו לקבל יחד תוך הקשבה ללב שלהם, האזנה לקול השכל הישר וניסיון לכונן אל רצון ה'.

כן, אני יודע, אתם נורא רוצים לדעת מה קרה בסוף. ובכן, אחרי הרבה מחשבות ותפילות ובתוספת סבב נוסף של התייעצות רפואיות – מאיר וגלית קיבלו יחד החלטה. הם בוחרים לקחת את הסיכון ולהמשיך את ההיריון. חודשיים לאחר מכן נכנסה גלית לניתוח קיסרי ויצאה ממנו כשהיא חובקת בן מתוק. כיום הילד כבר בבית ספר יסודי ולמעט בעיות קטנות הוא בריא ושלם ומתפקד כמו כל הילדים האחרים. האם אין סיפורים כאלו שהסתיימו אחרת? בהחלט יש. האם ייתכן שאני בעצמי הייתי נוהג אחרת מהם? בהחלט ייתכן. האם לו היו מתייעצים עם רב אחר היו שומעים תשובות אחרות? גם זה אפשרי. בסופו של דבר, אני מקווה שהצלחתי להוסיף לפאזל ההחלטה של מאיר וגלית את החלק הקטן והמדויק שלי.

לא התחפשתי לרופא. לא התיישבתי על כיסא הפסיכולוג. ובטח שלא דמיינתי שאני נביא שיודע מה אמור לקרות ומה בדיוק רצון ה'. רק ניסיתי להיות אוזן קשבת, כתף תומכת ושותף לסיעור מוחות מתוך נקודת מבט של יהודי מאמין. מתברר, שגם זה שווה לא מעט. ■

האחים שלו. זה גם יקטין את הסיכוי שנרצה עוד ילדים". "זה לא מדויק, מאמי", תיקן אותה מאיר, "הלידות אצלך קשות ומצריכות ניתוח קיסרי. תמיד דיברנו על שלושה ילדים ולא יותר". "מה מביא אתכם אליי?", ניסיתי למקד אל מטרת השיחה. "שתעזור לנו להחליט!", אמרו שניהם במקלה. גלית הוסיפה כמעט מתחננת: "אפשר להרוג ב-100% עובר שלם בגלל חשש שמשהו בו לא בסדר? הלב שלי לא נותן לי לעשות את זה, הרב. תגיד בבקשה, מה אתה היית עושה במקומנו?".

הבטתי בבני הזוג שתלו בי עיניים מצפות ולקחתי נשימה עמוקה. אחד הדברים שהחיים לימדו אותי הוא להיזהר מלהחליט במקום אנשים מה נכון בשבילם. אפילו לומר מה אני הייתי עושה במקום אינו דבר פשוט. הלל הזקן קבע "אל תדון את האדם עד שתגיע למקומו", והוסיף על כך ה'שפת אמת': "ודע לך שלעולם לא תגיד למקומו". ממילא, למרות הרצון העז לעזור לאנשים ולהקל מעליהם את עול ההחלטה – לרוב זו תהיה טעות גדולה לומר לאדם עם מי להתחתן והאם כדאי להתגרש, לאיזה בית ספר לשלוח את ילדו ושמוטב לו להחליף עבודה. גם כשהוא ממש מתחנן שתקצר לו את הדרך ותגיד לו מה לעשות, אסור לשכוח שאתה לא אלוקים. בפרט כאשר לא מדובר בשאלה הלכתית או מוסרית פשוטה אלא בדילמה של חיים. האם אני יכול להיות בטוח שכל הנתונים הרלוונטיים נמצאים בידי? האם אני יודע את כל ההשלכות העתידיות? יתרה מזו, כדי שיהיה לאנשים כוח להתמודד עם הבחירות שלהם הן צריכות להיות שלהם. העזרה הטובה ביותר שאוכל לתת להם היא לעזור להם להסתכל באופן רחב יותר על המצב ולשאול את השאלות הנכונות. האם יש עוד בירור רפואי שניתן

ילד בסיכון

השעה הייתה כמעט חצות כשהטלפון שלי צלצל. על הקו היה מאיר, בחור דתי כבן 30 שהיה מגיע לפעמים לשיעורי. "אלף סליחות על השעה המאוחרת הרב, אבל יש לנו שאלה קריטיות. עניין של חיים ומוות". הוא סירב לפרט בטלפון והפציר שניפגש פנים אל פנים. "חשבת, יוני, שהיום שלך נגמר?", הרהרתי לעצמי תוך כדי שאני מכין לעצמי כוס קפה חזק, "כנראה הוא רק מתחיל".

הזמנתי את מאיר לקפוץ אליי ותוך פחות מחמש דקות נשמעה נקישת בדלת. לצידו של מאיר ניצבה אשתו, גלית, ובטנה התופחת רמוזה על הסערה הגדולה שמתחוללת בקרבם. "אני בשבוע ה-32 להיריון", פתחה גלית, "ערכת לאחרונה סדרת בדיקות מקיפה שהובילה את הרופא שלי למסקנה קשה: יש חשש לבעיות חמורות אצל העובר. פיגור עמוק בתוספת בעיות מוטוריות". פניה התכווצו מצער ובעיניה עלו דמעות. "הרופא המליץ שנעשה בהקדם הפלה". "התייעצת עם מכון פוע"ה?", ניסיתי להציע, "יש להם הרבה ניסיון בתחום. אולי יוכלו להפנות אתכם לחוות דעת נוספת אצל מומחה". "עזוב, הרב, אנחנו אחרי זה", חתך מאיר את הדיון, "היינו אצל המומחים הכי גדולים. הם טוענים ש-95% סיכוי שיהיו מומים בעובר. מכון פוע"ה עשו בירור יסודי של כל הנתונים ואמרו שהלכתית במקרה שלנו ניתן לסמוך על דעת המקלים ולעשות הפלה". הרגשתי נבוך. אם יש להם חוות דעת רפואית ויש להם פסיקה הלכתית, מה הם רוצים ממני? מה אני יכול להוסיף שהם לא יודעים?

"יש לכם בבית עוד ילדים?", ניסיתי לקדם את השיחה. "ברוך השם יש לנו שני ילדים מקסימים", אמרה גלית, "וגם זה חלק מההתלבטות, הרב. ילד פגוע ידרוש מאיתנו המון תשומת לב והשקעה שיבואו על חשבון

גלית הוסיפה כמעט מתחננת: "אפשר להרוג ב-100% עובר שלם בגלל חשש שמשהו בו לא בסדר? הלב שלי לא נותן לי לעשות את זה, הרב. תגיד בבקשה, מה אתה היית עושה במקומנו?"